

**Základní škola Osek, okres Teplice
Hrdlovská 662**

Strategie předcházení školní neúspěšnosti a práce s nadanými žáky

Strategie naší školy

Strategie předcházení školní neúspěšnosti na ZŠ Osek vychází z Vyhlášky č. 27/2016Sb a jejím cílem je vyhledávání potencionálně neúspěšných žáků a vytváření podmínek k zlepšení jejich školní úspěšnosti.

Naše škola se snaží zamezit, popřípadě eliminovat školní neúspěšnost žáků. Zaměřujeme se na včasné odhalení konkrétní příčiny selhávání žáka ve škole (ve spolupráci se zákonnými zástupci) a následné hledání žakových možností, vhodných učebních stylů, vzdělávacích potřeb a nastavení vhodných opatření.

Důležitým faktorem při prevenci školní neúspěšnosti je klima školy, tedy vytváření a udržování bezpečného prostředí, atmosféry důvěry mezi žáky i mezi žáky a pedagogy. Pedagogové pracují s vědomím, že každý žák by měl ve škole zažít úspěch. V případě zjištění žakovy neúspěšnosti informují členy Školního poradenského pracoviště a společně stanoví další postup. Škola informuje zákonné zástupce žáka a řešení s nimi konzultuje.

Vymezení pojmu neúspěšný žák

Absolutní školní neúspěšnost - v tomto případě nejsou vyvinuté příslušné intelektové vlastnosti. Relativní školní neúspěšnost je přechodná, příčiny jsou mimo intelektové a lze je odstranit.

Příčiny neúspěchu ve vzdělávání:

- školní nezralost
- nízký intelekt
- vliv rodiny- přílišné nároky, nepodporování ke vzdělávání z různých důvodů, chybějící motivace k plnění školní povinností
- vývojové poruchy učení či chování
- častá krátkodobá absence
- onemocnění žáka
- dlouhodobá absence
- náročná životní situace - problémy v rodině (rozchod rodičů, úmrtí jednoho z rodičů, špatná ekonomická situace rodiny)

Ostatní problémy negativně ovlivňující studium

- žáci, kteří přestoupili na 2. stupeň ZŠ
- žáci, kteří neovládají český jazyk jako rodný jazyk a nástroj výuky
- stres z neprospěchu
- nejeví zájem o výuku, v hodině nepracuje, nechce pracovat
- odlišné sociokulturní prostředí

Za školní neúspěšnost v naší škole považujeme situace:

- kdy se prospěch žáka v předmětu nebo ve více předmětech výrazně zhorší oproti předchozímu čtvrtletí
- žák ve čtvrtletí nebo pololetí neprospívá v jednom předmětu nebo ve více předmětech

Zjišťování příčin školní neúspěšnosti žáka bude probíhat:

- pozorováním jako diagnostickou metodou
- diagnostickým rozhovorem s žákem a zákonnými zástupci

Situaci na naší škole řeší:

vyučující předmětu – informují zákonné zástupce a třídního učitele, navrhují opatření,

třídní učitel – zajišťuje společné schůzky vyučujících a zákonných zástupců, pořizuje zápis ze schůzky, rozhoduje o potřebě vypracování plánu pedagogické podpory (PLPP),

výchovný poradce – účastní se jednání se zákonnými zástupci žáků a třídními učiteli, pokud selhala jednání podle odstavce 1. a 2.,

školní metodik prevence – zajišťuje preventivní aktivity s vyučujícími, výchovnou poradkyní a žáky, **ředitel školy** (zástupce ředitele školy)

Postup při řešení školní neúspěšnosti - podpůrný program:

Jedním z hlavních opatření je spolupráce s rodiči.

1. Po prvním čtvrtletí třídní učitelé domluví jednání s rodiči a žáky, kteří v tomto čtvrtletí neprospívají (hodnocení nedostatečně nebo dostatečně, ale vyučující vyhodnotí vývoj jako rizikový). Přítomni budou: **TU, rodič/zákonný zástupce, žák, učitelé dotčených předmětů**, ve kterých žák neprospívá, případně **výchovný poradce**. Zde se zvolí vhodné postupy a opatření vedoucí k nápravě. Z tohoto jednání bude pořízen zápis, který podepisují všechny strany (škola, rodič/zákonný zástupce, žák).

2. Také se domluví termín další schůzky, na které se vyhodnotí úspěšnost zvoleného postupu - za vyvolání jednání s rodiči a jeho koordinaci a realizaci odpovídá **třídní učitel**.

3. Podle zájmu je možné využít **individuální konzultaci žáka s výchovným poradcem** (případně rodičů, žáka a VP) - diagnostika školní neúspěšnosti a poradenství (např. nastavení podpory při učení, zjištění učebních stylů).

4. V případě, že se situace nezlepšuje, bude nabídnut žákovi **plán pedagogické podpory**. (PLPP vypracuje TU ve spolupráci s učitelem vyučujícího předmětu)

5. Pokud bude **absence u žáka vyšší než 100 hodin výuky**, vyvolává se jednání s rodiči/zákonnými zástupci **preventivně** - přítomni TU, žák a rodič/zákonný zástupce, případně učitel předmětu, kde se už objevily problémy. Domluví se podpora žáku tak, aby byl schopen

kompensovat svou absenci (plán práce, termíny zkoušení, obsah učiva, možnost individuální konzultace, doučování se spolužáky atd.).

6. Průběžně je třeba **podpůrná opatření vyhodnotit** na společné schůzce s žákem (případně při ukončení podpůrných aktivit, pokud žák překoná obtíže), v případě nutnosti stanovit další postup.

Formy a metody práce využívané při předcházení a řešení školní neúspěšnosti:

- snažíme se problém zachytit co nejdříve a odhalit příčiny neúspěšnosti
- podpůrný studijní plán, tj. stanovení přiměřeného obsahu učiva – učitel stanovuje obsah učiva určený k osvojení v rozsahu, který odpovídá žakovým vzdělávacím možnostem (intelektovým i sociálním)
- zadávání pravidelných úkolů vycházejících ze stanoveného obsahu učiva, tj. podpůrného plánu – zadání práce pro domácí přípravu - dílčí úkoly odpovídající žakovým vzdělávacím možnostem,
- užívání podpůrných aktivit – oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opakovaného opravného pokusu
- používání podpůrných pomůcek při samostatné práci – přehledy, tabulky, kalkulačky, nákresy, aj. dle charakteru předmětu, které pomohou žákovi lépe se orientovat v učivu
- individuální práce se žákem v rámci individuálních konzultací i v rámci vyučovací hodiny – pomoc žákovi odstranit výrazné mezery v učivu, podpora při výuce při výkladu nového učiva
- domluva konzultačních hodin, kdy si učitel zve žáka na konkrétní termín v případě, že žák potřebuje opakovaně vysvětlit probírané učivo, učitel zve rodiče současně se žákem, aby je informoval o pravidlech práce, aby se s rodiči dohodl, jak mohou své dítě podpořit.
- doučování (Šablony – doučování žáků v rámci projektu, spolužáci)
- zapůjčení školního IT vybavení – v případě distanční výuky

Výchovný poradce vede evidenci žáků, kteří jsou ohroženi školním neúspěchem. Učitelé předávají záznamy třídnímu učiteli, který je předává výchovnému poradci. Výchovný poradce záznamy eviduje. Podpůrné aktivity a výsledky žáků jsou průběžně vyhodnocovány na pedagogických radách.

V případě nespolupráce zákonných zástupců se školou a nekonání v nejlepším zájmu dítěte, budou zákonní zástupci vyzváni k individuální konzultaci se členy Školního poradenského pracoviště (ředitel školy, zástupci ředitele školy, výchovný poradce, a metodik prevence), kde bude sdělen následný postup školy a navržena další opatření. Nebudou-li tato opatření ze strany zákonných zástupců i nadále nereflektována, je škola oprávněna informovat třetí zainteresovanou stranu (Orgán sociálně-právní ochrany dětí).

Rozvoj žáků mimořádně nadaných a talentovaných

Vymezení pojmu nadaný žák

Nadanými žáky rozumíme žáky, kteří se liší v lehkosti učení, v kvalitě, s jakou zvládají činnosti v oblasti svého nadání a výsledcích. Snadno a rychle se učí, jsou tvořiví, objevují vlastní cesty řešení problému. Mohou však mít problematický vztah k autoritám, problémy s přizpůsobivostí apod., proto se výkyvy v chování snažíme usměrňovat s pedagogickým taktem, avšak důsledně. V rámci výchov, vrstevnických programů apod. vedeme děti k vzájemné toleranci, rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k ochotě pomáhat slabším.

Konkrétní formy práce s žáky mimořádně nadanými a talentovanými

- snažíme se o včasné rozpoznání a podchycení talentu a zájmu žáků (zjišťování úspěchů v mimoškolních aktivitách, školní soutěže, vyhraněné zájmy, zjišťujeme formou rozhovoru, pozorování)
- spolupracujeme s rodiči se snahou je získat pro podporu rozvoje talentu i v domácích podmínkách
- usilujeme o to, aby u mimořádně nadaných a talentovaných žáků nedocházelo k výkyvům v chování, k porušování dohodnutých pravidel, a pěstujeme u nich toleranci a ochotu pomáhat při práci žákům méně nadaným nebo s menším zájmem o učení
- vnitřní diferenciací ve vyučování nabízíme žákům zvládnání složitějších úkolů
- vnější diferenciací ve výuce cizích jazyků nabízíme žákům zkvalitnění jejich jazykových znalostí
- zadáváme individuální úkoly
- při skupinovém vyučování využíváme příležitostně talentované žáky jako vedoucí skupin
- nabízíme ucelený systém přípravy na přijímací řízení na střední školy
- nabízíme zapojení do systému školních naučných a sportovních soutěží
- podporujeme tyto žáky v jejich mimoškolních aktivitách

Vypracováno dne 28.8. 2020

Vypracovala: Ing. Michaela Hametová – školní metodik prevence

Mgr. Jiřina Tylová – výchovný poradce

Schválil ředitel školy: Mgr. Luboš Čapek